

PROSINEC 2015

ZPRAVODAJ

Městské knihovny v Přerově
příspěvkové organizace

ÚVODNÍK

Vážení uživatelé a návštěvníci Městské knihovny v Praze,

Vánoční svátky se již nezadržitelně blíží a spousta z nás shání ten nejlepší a nejkrásnější dárek pro své blízké. Pro ty z vás, kteří se stále nemohou rozhodnout, čím udělat radost pod vánočním stromkem, je tu stejně jako vloni nabídka našeho vánočního dárkového poukazu v hodnotě 100 Kč, který slouží k registraci nového uživatele Městské knihovny v Praze nebo k prodloužení registrace stávajícího členě na další období.

Na měsíc prosinec jsme si pro vás také připravili speciální nabídku v podobě vánočních knižních balíčků. Jsme si vědomi toho, že v adventním období má většina z vás jiné starosti, než se „zdržovat“ v knihovně, nicméně i přesto vás u nás velmi rádi uvidíme. A abychom vám ulehčili výběr knih pro vánoční čas, najdete v prodeji pro dospělé na Žerotínově náměstí tematicky zaměřené balíčky tří knih, které jsou díky své žánrové rozmanitosti určeny jak pro mužské pohlaví, tak pro drsné muže. Autoři knih v balíčcích obsažených jsou zastoupeni ze všech koutů světa, toho českého nevyjímáme, takže se můžete potkat s těmi, které už znáte, ale i s takovými, kteří o vaši pozornost budou teprve bojovat. Víme, že si každý vybere ten svůj pravý vánoční balíček, který mu udělá radost a zpříjemní sváteční chvíle strávené četbou.

Podrobnější informace o nabídkách knihovnických služeb a aktuální přehled všech našich dalších aktivit naleznete na internetových stránkách www.knihovnaprera.cz.

Přejeme vám krásné a pohodové prožití vánočních svátků a úspěšný výhled do nového roku 2016.

Na shledanou v novém roce se těší celý realizační tým pracovníků Městské knihovny v Praze.

Ing. Pavel Cimbálník
editel Městské knihovny v Praze

PŘEHLED AKCÍ

AKCE PRO DĚTI

1. 12. TVOJÍ VÍKÉ DÍLNĚ

Kreativní odpoledne v knihovně na téma Dopis Ježíškovi. Projevy pro děti, Palackého ulice . p. 1, od 14.00 hod.

3., 10., 17. 12. XBOX

Oblíbená herní konzole s množstvím zábavných sportovních aktivit. Projevy pro děti, Palackého ulice . p. 1, od 14.00 do 16.00 hod.

3., 17. 12. KLUB HRÁ

tvrdě odpoledne plně deskových her, kvíz a soutěže. Projevy pro děti, Palackého ulice . p. 1, od 14.00 do 16.00 hod.

12. 12. ZDOBENÍ VÁNOČNÍCH PERNÍČKŮ

Sobotní dopoledne v knihovně strávené zdobením vánočních perníčků. Pobočka Pědomstí, Hranická 93/14 (stará škola), od 9.00 do 12.00 hod.

17. 12. TVOJÍ VÍKÉ DÍLNĚ

Předvánoční kreativní odpoledne v knihovně s výrobou vánočního svícnu. Projevy pro děti, Palackého ulice . p. 1, od 14.00 hod.

AKCE PRO DOSPĚLÉ

3. 12. PRODEJ VYČERANÝCH KNIH A ČASOPISŮ

Prodej zastaralých a opotřebovaných knih a časopisů za symbolické ceny. Suterén Městské knihovny v Praze (boční vchod od Žerotínova nám.), od 8.00 do 18.00 hod.

8. 12. VIRTUÁLNÍ UNIVERZITA TĚTÍHO V KU

Poslední přednáška zimního semestru Virtuální Univerzity Tětího v KU na téma Život a dílo Michelangela Buonarroti (jen pro již přihlášené studenty). Uebna Městské knihovny v Praze (boční vchod od Žerotínova nám.), od 10.00 do 12.00 hod. a od 13.00 do 15.00 hod.

8. 12. POUŽÍVÁME TABLET III.

Informační lekce o práci s tablety Ing. Pavla Cimbálníka doplněná o praktické ukázky. Uebna Městské knihovny v Praze (boční vchod od Žerotínova nám.), od 16.00 hod.

14. 12. KULTURNÍ AKADEMIE KNIHOVNY

Prosincové setkání aktivních seniorů na téma Jakub Jan Ryba a slavné vánoční melodie. Uebna Městské knihovny v Praze (boční vchod od Žerotínova nám.), od 13.00 hod.

AKCE V MÍSTNÍCH ÁSTECH

1. - 31. 12. VÝSTAVKA BETLÉM

Malá výstava betlém pro návštěvníky knihovny. Knihovna v místní části ekyn, Na ervenici 2/32, v provozní době knihovny.

10. 12. TVOŘIVÉ DÍLNĚ

Zvonky štítí (vyrábíme z papíru). Knihovna v místní části ekyn, Na ervenici 2/32, od 16.00 hod.

10. 12. TVOŘIVÉ DÍLNĚ

Vánoční ozdoby z papíru. Knihovna v místní části Kozlovice, Grymovská 47, od 16.00 hod.

12. 12. TVOŘIVÉ DÍLNĚ

Pletení z pedigu. Knihovna v místní části Dluhonice, Náves 32, od 17.00 hod.

14. 12. TVOŘIVÉ DÍLNĚ

Vánoční papírky. Knihovna v místní části Lovšice, Mírová 16/18, od 16.00 hod.

17. 12. TVOŘIVÉ DÍLNĚ

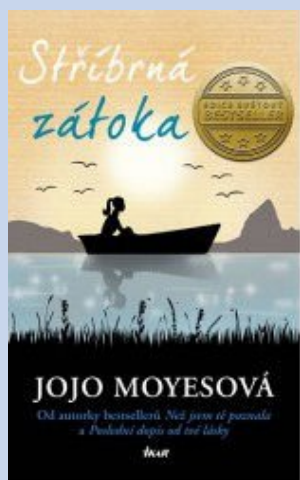
Vánoční stromek. Knihovna v místní části ekyn, Na ervenici 2/32, od 16.00 hod.

17. 12. TVOŘIVÉ DÍLNĚ

Vánoční tvoření pro všechna šikovná stvoření. Knihovna v místní části Žeravice, Na Návsí 40/100, od 16.30 hod.

LITERÁRNÍ TÉMA M SÍCE

ROMANTICKÉ PŘÍBĚHY

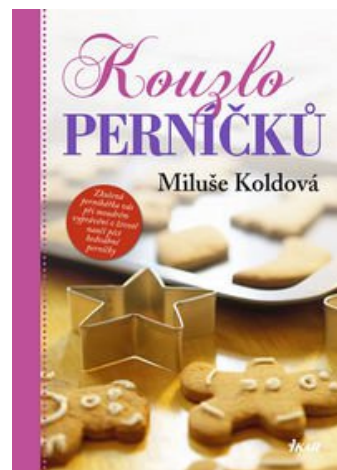

Venku je již velmi brzy tma a vy přemýšlíte, jak plnohodnotně strávit studené a dlouhé večery? Pod hřejivou dekou, s knihou v klíně a s hrnkem horkého čaje i u avé kávy si je určitě náležitě užijete! A po jaké jiné knize sáhnout ke konci roku, než po této šastném koncem, kterému předchází poádná dávka lásky a romantiky? Vyberte si v prosinci něco z našich oddechových titulů, které se svou tematikou trefí do vkusu snad každé ženě zamilovaných příběhů. Doporučíme vám například tyto tituly: S LÁSKOU ROSIE, STŘÍBRNÁ ZÁTOKA, DOBRÝ V POSTELI, DALEKO OD HLUČÍHO DAVU, BRIDGET JONESOVÁ: LÁSKOU ŠÍLENÁ a mnohé další.

VÁNOČNÍ INSPIRACE DO KUCHYNĚ

Vanilkové rohlíky, linecké cukroví, medové perníčky nebo plněné kokosky - to je ta pravá vánoční klasika, která potěší každého milovníka sladkostí.

Říkáte si však letos, že by váš prostřený stůl uvítal změnu, a tak hledáte vhodnou inspiraci na vánoční pečení? Zkuste zapátrat v našich knižních publikacích, které jsou plné osvědčených a léty prověřených receptů, ale i originálních a nevěšedních nápadů na nejrozsáhlejší laskominy. Z naší nabídky jsme pro vás vybrali: KOUZLO PERNÍČKŮ, VÁNOCE, VÁNOCE NA MORAVĚ, VÁNOČNÍ CUKROVÍ, VÁNOČNÍ RECEPTY ESKÝCH HERCŮ aj.

TEMATICKY ZAMĚŘENÉ NABÍDKY KNIH NALEZNETE KAŽDÝ MĚSÍC V PŘÍLOŽCE PRO DOSPĚLÉ NA ŽEROTÍNŮV NÁM. 36.

Na měsíc prosinec jsme si pro vás v příloze pro dospělé připravili také novinku v podobě přílohy tematických vánočních balíčků. Pakliže máte rádi určitý typ knih, například humoristické romány, detektivky, zamilované příběhy nebo třeba thrillery, ale nevíte si rady s jejich výběrem, můžete si vybrat z naší nabídky předem připravených balíčků obsahujících i tituly dle vašeho osobního vkusu.

HUDEBNÍ TÉMA M SÍCE

250. VÝROČÍ NAROZENÍ A 200. VÝROČÍ ÚMRTÍ JAKUBA JANA RYBY – AUTORA NEJSLAVNĚJŠÍ ESKÉ VÁNOČNÍ SKLADBY

Jakub Jan Ryba byl hudební skladatel, osvícenský pedagog a spisovatel, výborný varhaník a autor duchovních i světských textů, které často zhudebnil. Jeho nejvyšší láskou byla hudba.

Jakub Jan Ryba byl na své poměry velmi vzdělaný. Zabýval se dějepisnými spisy, etl Horatia, Vergilia, Ovidia, ale i Homéra, Sokrata nebo Aristotela, především však Seneku. Ryba se stýkal s českými obrozenci, mezi nimiž patřil například J. N. N. Hromádka, M. V. Kramerius i A. J. Puchmajer. Jako první skladatel zhudebnil Jakub Jan Ryba nově české verše – milostnou a vlasteneckou lyriku puchmajerovců, balady V. Nejedlého, Š. Hnůvkového, J. Palkovického - ty pak vyšly ve dvou svazcích nazvaných Dvanáctero písní českých (1800, 1808).

Nejvyšší hodnoty lidského života spatřoval Ryba ve vzdělání, výchově k ctnosti, lásce, k Bohu i k bližnímu. Na základě etiky L. A. Seneky chtěl přispět ke zmužení lidského smýšlení, učit člověka lepším a moudřejším. Usiloval o to jako učitel i jako skladatel. Zpíval a hudbu považoval za nejdokonalejší úroveň výchovy mládeže. Škola dle něj neměla být trestnicí, ale domovem lásky a trpělivosti.

Celý život provázely Rybu existenciální starosti, potýkal se s omezeností a nepříznivými místními vrchnostmi, trpěl často depresemi a těžkomyslností a klidu mu nepřidaly ani stálé spory s rožmitálským farářem Zacharem. S těmito nelehkými životními osudy ostře kontrastuje jeho nejslavnější skladba česká mše vánoční, kterou Ryba poprvé uvedl v rožmitálském kostele o Vánocích roku 1796. Mše má prostou podobu pastýřské hry, vyznačuje se radostnou atmosférou a vychází z lidové tradice, čímž je velmi blízká a srozumitelná širokému lidovému publiku.

Jakub Jan Ryba
Zdroj: wikipedia.org

Vyčerpaný, přepracovaný a naprosto nepochopený okolím se Ryba rozhodl ukončit svůj život sebevraždou. Dne 8. dubna 1815 se vydal na procházku do blízkého lesa, přičemž si s sebou nesl jednu ze Senekových knih a bitvu. Na poslední list knihy tužkou připsal několik slov v tom smyslu, že odchází do šťastnějšího světa, protože tento je nesnesitelný. Dále prostřednictvím svých posledních slov podkoval ženě i dětem za lásku a poprosil je, aby nadále žily spolu a rozuměly si. Jako sebevrah nesměl být J. J. Ryba pohřben na tamjším hřbitově a teprve po 40 letech od smrti byly jeho tělesné ostatky došetrně pohřbeny, a to na novém rožmitálském hřbitově.

Nejslavnější Rybovo dílo, česká mše vánoční (lidově také Rybovka), patří dnes již k tradičním a neodmyslitelným symbolům českých Vánoc. Bylo o ní už napsáno a řečeno skutečně mnohé. Jak dobře ji ale vlastně znáte vy sami si nyní můžete ověřit v našem malém testu - správné odpovědi na všechny otázky naleznete na jeho konci. Přejeme vám příjemnou zábavu.

1. KDE BYLA POPRVÉ V R. 1796 UVEDENA ČESKÁ MŠE VÁNOČNÍ?

- a) v katedrále sv. Víta v Praze
- b) v bazilice Nanebevzetí Panny Marie na Velehrad
- c) ve farním kostele Povýšení sv. Kříže v Rožmitále pod Těmšínem

2. JAKÝMI SLOVY ZAČÍNÁ ČESKÁ MŠE VÁNOČNÍ?

- a) Hej, mistře, piš byst e...
- b) Hej, mistře, vsta byst e...
- c) Hej, mistře, mysl byst e...

3. KDO NEBO CO BUDÍ V NOCI PASTÝŘE A ZVĚSTUJE JIM NOVINU O NAROZENÍ MESIÁŠE?

- a) zvony nedalekého města Betléma
- b) hýkání karavany velbloudů
- c) andělské hlasy

4. PODOBU ČESKÉ MŠE VÁNOČNÍ MÁ

- a) pastýřské hry
- b) pašijových her
- c) chorálu

5. JAKÝ PÍSEK VYPRÁVÍ ČESKÁ MŠE VÁNOČNÍ?

- a) o zvěstování Kristova narození a příchodu pastýřů k jeslům
- b) o utrpení a smrti Ježíše Krista
- c) o zázracích, které podle Bible konal Ježíš a jeho apoštolové

6. KDE SE ODEHRÁVÁ PÍSEK ČESKÉ MŠE VÁNOČNÍ?

- a) v městě Betlém
- b) v Nazaretu
- c) v prostředí českého venkova

7. Rybova česká mše vánoční je vystavěna jako latinská hudební mše s těmito částmi - Kyrie, Gloria, Graduale, Credo, Offertorium, Sanctus, Benedictus, Agnus, Communia. CO SE DĚJE V ČÁSTI ZVANÉ OFFERTORIUM?

- a) k jeslům přicházejí tři králové
- b) pastýři se v Betlémem klaní Ježíši a přináší mu dary
- c) král Herodes se dozvěděl o narození Ježíše a posílá za ním své vojáky

8. Na základě spojení české mše vánoční a lidového betlému jednoho z nejznámějších českých malířů vznikl v roce 2007 v české televizi kombinovaný animovaný film autor Miloše Zvěřiny a Pavla Kubanta. JAK ZNÍ JMÉNO MALÍŘE, JENŽ JE AUTOREM ZMÍOVANÉHO BETLÉMU?

- a) Mikoláš Aleš
- b) Josef Lada
- c) Josef Mánes

(Správné odpovědi: 1c, 2b, 3c, 4a, 5a, 6c, 7b, 8b)

Stanislava Puppová, hudební oddělení

KNIŽNÍ RECENZE

T I NA CEST

Jedno bezmála p tadvacetileté manželství, jeden rebelující dospívající syn, jedna společná cesta po evropských muzeích na záchranu dosavadních rodinných jistot. To je ve zkratce děj nového románu Davida Nichollse, anglického spisovatele, který se u nás v minulosti představil zejména dojemným románem Jeden den.

Douglas je sympatický úspěšný zralý muž, vtec, který žije se svou partnerkou, umělecky založenou ženou Connie a sedmnáctiletým synem Albiem v domě na venkovském předměstí Londýna. Všechno se zdá být v pořádku až do té doby, než mu jedné noci manželka oznámí, že od ní chce odejít. Tato nečekaná zpráva představuje pro Douglase naprostý šok. Nechce si připustit, že vztah s Connie už není takový, jaký býval dříve, protože se vlivem životních událostí oba změnilí. A přestože svého jediného syna miluje, nemůže se smířit jak se skutečností, že není vtecky založený po něm, tak s tím, že má Albie daleko blíže k empatické a svobodomyšlné matce, která ho nsvazuje svými představami, o tom, jaký by měl být.

„Fotografování!“ opalila Connie. „Bude fotografem.“

Pochodovali jsme po kuchyni a zučiv uklízeli, nebo spíše uklízeli a zučili. Vno bylo dopité, bylo pozdě a měli jsme za sebou dlouhou, úmornou hádku, kterou Albie, jak bylo jeho zvykem, vyvolal, načež zmizel. „Copak to nechápeš?“ ekle Connie a mrskla píbory do šuplíku. „Musí to zkusit, i když je to těžké! Jestli ho to baví, musíme ho nechat, aby to zkusil. Pro vždycky musíš pošlapat každý jeho sen?“

„Já proti jeho sním nic nemám, jen kdyby byly trochu reálné.“

„Ale kdyby byly reálné, nebudou to sny!“

„A právě proto je to ztráta času! ekle jsem. „Tvrdit lidem, že můžeme dlat, cokoliv je napadne, má tu chybu, že to je objektivně a prakticky vzato není přesné. Prostě není pravda, že můžeme dosáhnout, čeho chceme, jen když o to budeme dostatečně stát – tak to v životě nechodí. Život má určité limity, a čím dříve je pozná a vyrovná se s nimi, tím lépe pro něj!“

Ano, tohle jsem opravdu ekle. A jsem přesvědčený, že jsem pítomně na srdci blaho svého syna. I tak nepotím tuhle hádku ke svým nejlepším výstupům. V jejím průběhu jsem začal mluvit ostře a dogmaticky, ale překvapilo mě, že Connie stojí bez hnutí s rukou na čele.

„Kdy to začalo, Douglasi?“ ekle tiše. „Kdy jsi začal ubíjet všechno zaujetí?“

(Nicholls, D. T i na cest)

Jelikož Douglas svou ženu stále miluje a nechce se jí vzdát, vydávají se všichni tři na cestu po Evropě. Touto „záchrannou misí“ chtějí přesvědčit sebe i syna, že jako rodina mají stále šanci. A že je to plán vymyšlený do nejmenších detailů!

Douglas si zakládá na své systematické nastavení a praktičnost, jeho vtecký přístup je na této cestě hodně znát. Promyšlená vlaková spojení, výhledové památky i muzeí, které se dají v dané lokalitě navštívit, i zajímavosti o svtoznámých obrazech v galeriích, o kterých se dočetl v průvodcích... To vše má perfektně připravené a detailně nastudované, tím vším chce oslnit svou manželku i syna. Jeho představa idylické šťastné rodinky kochající se obrazy evropských malířských velikánů však zkrachuje už v Paříži, prvním místě jejich pobytu.

Manželka se synem rozhodně nesdílí Douglasovo hrané nadšení. Rodinná nálada je celkově mizerná, a už se oni snaží sebevíc. Cestování vlakem je nudné a zdouhavé, ubytování nepohodlné. Slovní potyčky mezi otcem a synem, který odmítá hrát hru podle plánu, hrozí výbuchem. Atmosféru napjatou k prasknutí se snaží usmírovat Connie, která toho všeho už má ale taky dost. Katarze je na spadnutí... Napětí vyvrcholí po synově ostré hádce s otcem, při níž Douglas Albieho na veřejnosti poniží. Ten ve vzdoru utíká s potulnou mladou harmonikářkou napříč Evropou, Connie se vrací zpátky domů do Londýna a Douglas se snaží vypátrat syna a napravit to, co se během 20 let společného rodinného soužití pokazilo.

Douglas je tím, kdo má hlavní slovo v tomto velkém příběhu jednoho manželství. Poctivě nás seznamuje se sebou samým i se svou ženou, kterou zbožňuje. Zprávu nás vezme až na počátek jejich seznámení, na svatbu i k narození dětí, nevynechá zkrátka jediný důležitý životní okamžik. Analyzuje, přemýšlí a snaží se přijít na to, kde a kdy se to všechno v jejich společném životě naplněním láskou začalo kazit. Pojete se tedy autorem a mistrem na mezilidské vztahy Davidem Nichollem nechat pozvat do jedné anglické rodiny, v níž se manželka rozhodne porušit pohádkové pravidlo „spolu až na věky, dokud nás smrt nerozdělí“ a kde manžel je ochoten udlat vše, aby jí v tom nejen zabránil, ale navíc ještě získal zpět ztraceného syna. To vše bez sentimentu na 350 stranách s citem a humorem Nichollsovi vlastním...

„Tvoje matka se děsí, jaké to bude bez tebe.“

„Já vím.“

„Děsí se toho tolik, že uvažuje o tom, že by taky odešla. Že by odešla ode mě. Ale vy dva jste si vždycky rozuměli, tak už to nejspíš víš.“

„Vím.“

„ ekle ti to?“

Pokřikl rameny. „Nevypadá moc šťastně.“ „Ne, to nevypadá, víš? Nevypadá. No, tak tohle jsem chtěl taky napravit.“

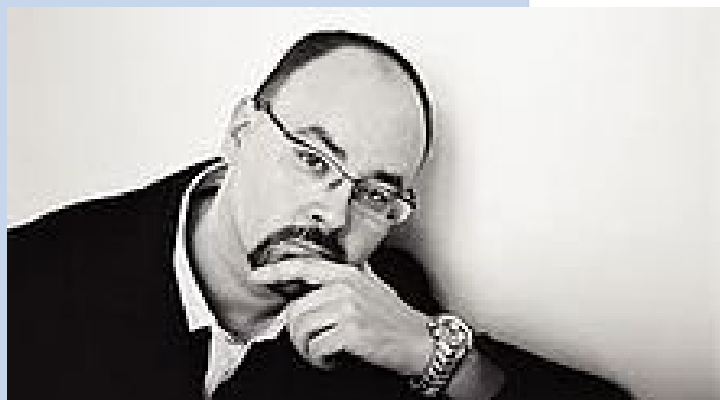
(Nicholls, D. T i na cest)

NICHOLLS, DAVID. T i na cest . Praha: Argo, 2015.

Kamila Fojtíková, oddělení pro dospělé

ZAFÓN PÍŠE I PRO MLÁDEŽ!

Carlos Ruiz Zafón (nar. 25. 9. 1964 v Barceloně) je španělský prozaik katalánského původu, jehož díla se stala v jeho rodné zemi literární senzací. Vyrostl v Barceloně, kde zpočátku pracoval v jedné reklamní agentuře, avšak po příchodu do Los Angeles v roce 1994 se již naplno věnoval psaní. Kromě práce na románech je známý také jako scénárista a novinář španělských deníků. Mnozí tendenci si jméno autora spojí spíše s knihami pro dospělé - jeho román Stín v trůnu, který se v krátkém čase stal bestsellerem, je zkrátka nezapomenutelný. Málokdo už ale ví, že Zafónovy knihy jsou k dispozici i na dětském oddělení knihoven, například jako jeho první román Kníže z mlhy, který vyšel ve více než 150 000 výtiscích.

Carlos Ruiz Zafón
Zdroj: sr.wikipedia.org

„Kníže z mlhy byl první román, který jsem vydal, a stál na začátku mého odhodlání pustit se do jedinečného dobrodružství, jež se nazývá být spisovatelem. V této době mi bylo dvacet šest nebo dvacet sedm let a tehdy mi to už připadalo jako dost. Neměl jsem nakladatele, a tak mi nenapadlo nic lepšího, než knížku přihlásit do soutěže literatury pro mládež (což pro mě bylo zcela neprobádané území), kterou jsem nakonec vyhrál.“

(Ruiz Zafón, C. Kníže z mlhy)

Druhý román, který Zafónovi vyšel, byl P Ino ní palác. Jeho děj se odehrává v temných uličkách Kalkaty v květnu 1932. Hlavní hrdina vyrůstá v Sirotinici svatého Patrika a se svojí partou se v noci tajně schází v opuštěném domě, který všichni společně a náležitě hrděpekají na P Ino ní palác. Ve svých šestnácti letech hlavní hrdina zjistí, že má sestru, dvojčete, a že o jejich životy usiluje záhadný muž s podivným jménem Jawahal...

Těmito autor v román pro mládež nese název Zářijová svatba. Děj začíná v roce 1937, kdy se do malého městečka zvaného Modrá zátoka přistihuje rodina Sauvellových. Ve městě žije také muž jménem Lazarus Jann, vynálezce a výrobce mechanických hraček. Ty ale rozhodně nejsou obyčejné... Jakmile se nešťastnou náhodou uvolní léta uzavřené zlo, ocitne se spousta lidí v ohrožení života!

KNÍŽE Z MLHY

Píše se rok 1943, je polovina června a Max Carver slaví své 13. narozeniny. Probíhá válka a rodina Carverových opouští město a stihne se do vesnice na pobřeží. Max se seznamuje s místním klukem Rolandem, který mu vypráví, že dříve, ve kterém nyní bydlí, je prokletý. Max v zahradě nachází zvláštní sochu, v jejíchž stědru stojí socha klauna a ostatní jsou umístěny v prasečích šestcípé hvězdy.

Max s Rolandem a sestrou Alicí se za ním potápějí k vraku lodi, která za bouře ztroskotala i se svou podivnou posádkou a na níž připlul i Roland v adoptivní dědeček Viktor Kray, jenž jako jediný nehodu přežil. Ti kamarádi v lodi nachází mimo jiné i sextant se znakem šestcípé hvězdy...

Když je začne ohrožovat temný stín a Alicia se po zvláštním pádu ze schodů ocitá v kómatu v nemocnici, je nutné, aby promluvil Roland v dědeček. Když byl mladý, setkal se s jedním mužem, kterému všichni říkali Kain anebo Kníže z mlhy - povídalo se totiž, že se pokaždé zjevil z husté mlhy. Vždy uzavíral s kluky dohodu - každý z nich si mohl něco přát a on jim jejich přání splnil. Chtěl za to jen jedinou věc: absolutní oddanost. Tu mu tehdy přislíbil i bývalý obyvatel domu, v němž nyní bydlí Max. A co jiného donutí temné síly vyekat na svou chvíli celá desetiletí, než nesplněný slib?

„Můžete k vám být upřímný?“ zeptal se Max.

„Doufám, že budeš, mladíku,“ odpověděl Viktor Kray: „Tak spus...“

„Mám dojem, že jste nám v era nevěkl všechno, co víte. A neptejte se mě, pro si to myslím. Prost si to myslím.“ Děd v výraz byl zcela neprostupný. „A co si ještě myslíš, Maxi?“ zeptal se.

„Myslím si, že tenhle doktor Kain, nebo kdo to teda je, se chystá něco udělat, a to brzo,“ pokračoval Max. „Myslím, že to všechno, co se poslední dobou děje, jsou jen znamení toho, co má přijít.“

„Toho, co má přijít,“ zopakoval strážce majáku. „To jsi řekl zajímavě.“ (Ruiz Zafón, C. Kníže z mlhy)

RUIZ ZAFÓN, CARLOS. Kníže z mlhy. Praha: CoBoo, 2013.

RUIZ ZAFÓN, CARLOS. P Ino ní palác. Praha: CoBoo, 2014.

RUIZ ZAFÓN, CARLOS. Zářijová svatba. Praha: CoBoo, 2014.

Miroslava Nevělová, oddělení pro děti

BETLÉM, JMELÍ, ZVONY...

Vánoce představují pro většinu lidí nejkrásnější svátky v roce. Doprovází je dobré jídlo a radost z dárků, ozdobený vánoční stromek a svítící svíčky. Staré tradice se mísí s novými zvyky. Chceme-li ale uchovávat tradice, musíme bychom nejprve pochopit jejich smysl, význam a symboliku. Podívejme se nyní na nejznámější symboly Vánoc a připomeneme si, jakým způsobem se vlastně zaadily mezi tradice tohoto kouzelného zimního období.

BETLÉM

Zobrazení narození Krista ve chlévě bylo od nepaměti oblíbeným námětem lidových i profesionálních umělců. Poprvé s myšlenkou zobrazit narození Ježíše vyšel roku 1223 právě před Vánocemi František z Assisi, zakladatel řádu františkánů a později oblíbený katolický kněz.

Do jeskyně nedaleko italského městečka Assisi, kterou vystlal senem, přivedl osla a vola a se svými přáteli z kláštera tu uspořádal mši. Podle legendy se mu pak v jeslích zjevilo skutečné Jezulátko, které si mohl pochovat. Jeho nápad se ujal a začal se šířit po celé Evropě. Později si lidé začali jesličky s Jezulátkem vyrábět sami v miniaturním provedení, ale o to bohatší a pestřejší, a o Vánocích je vystavovali doma ve svých světnicích. Výroba lidových betlémů se u nás pak těšila největší obliby v 19. a na začátku 20. století.

Zdroj: pixabay.com

STROM

Pro strom a pro zrovna jehličnatý? Pěsňák vod snad nikdo ani poádně nezná. Je to možná proto, že strom

Vyvázané betlémy jsou často skutečnými uměleckými díly.

spojuje všechny tři části světa: svými kořeny zasahuje do země, pozemský svět symbolizuje kmen a korunou je spojen s oblohou. Pro jehličnaté stromy je navíc charakteristická vlnitá zelená barva, tedy symbol věčného života.

Jako vánoční symbol se strom do našich domů dostal v 19. století z Německa. V Praze se první ozdobený strom údajně objevil v roce 1812 v domě režiséra Liebicha ze Stavovského divadla, který znal tento zvyk z rodného Bavorska. Postupně si strom zdobila nejdříve česká šlechta, ve 40. letech 19. století i měšťané a asi o 20 let později mohli nazdobený strom i na venkově.

O vzniku vánočního stromku vypovídá stará legenda. Podle ní opat Kolumbán z Luxeuilu a Bobba, který se narodil v 6. století v Irsku, přišel jako misionář v Bretani a v Burgundsku. V té době bylo toto území pohanské a on chtěl lidem připomenout svátek narození Krista. Starobylí jehličnatí, který tamní obyvatelé uctívali o zimním slunovratu jako svou modlu, nechal ozdobit v den narození Ježíše

zapálenými pochodni ve tvaru kříže. Oslavná zápraha přilákala spoustu lidí a Kolumbán jim vyprávěl příběh o narození malého Ježíška. A snad proto se také stal jehličnatý vánoční stromem.

JMELÍ

Jmelí jako symbol provází Vánoce velmi dlouho. Bylo součástí i pohanských obřadů. Roste vysoko v korunách stromů, jejichž listy opadá, ale ono samo zůstává vlnitě zelené. Dozrívá v zimním období, kdy už nekvete a nedozrívá téměř nic, a jeho plody se podobají perlám. Po utržení postupně žlutá a zežloutne, a připomíná tak zlaté slunce a jeho životodárnou sílu. Právě proto je opřádáno tradicemi a legendami a je mu připisována kouzelná moc.

Podle jedné legendy bylo jmelí kdysi stromem. Z jeho dřeva byl ale vyroben kříž, na kterém ukřižovali Ježíše. Strom nemohl tu hanbu unést, a proto seschl do malých křížků. Způsobem obřevy (tj. při jímání živin z jiných stromů) symbolizuje obřevy při jímání Kristova těla a krve (zdroj víry a síly).

Zdroj: foter.com

Jmelí - zlaté slunce vysoko v korunách stromů.

V kouzelnou moc jmelí lidé vlnitě už odpradávná. Zavěšené jmelí přiblíží do domu štěstí a lásku, chrání před zlými duchy, aródu jnicemi a také před ohněmi.

Zvyk líbat se pod zavěšeným jmelím pochází od starých Keltů. Je možné, že jmelí bylo součástí druidského svatebního obřadu. V západní Evropě bylo ale určité symbolem Freji, bohyně lásky. Její syn byl zabit šípem s hrotem ze jmelí a její slzy se proměnily v bílé bobule. Když se synovi vrátil život, líbala každého, kdo procházel pod stromem, který byl pokryt jmelím.

RYBA

Proč právě ryba patří k vánočním symbolům? Narození Ježíše se datuje na rozhraní dvou věků: právě končil věk Ryb a začínal věk Skopce. Kristus byl tedy zobrazován jako beránek a ryba.

Vlnitě je ryba, speciálně kapr, nejdležitější součástí štedrovní večeře. Nebylo tomu tak ale vždycky. Na štedrovní stole se ryba začala objevovat až vlnitě v 19. století, byla totiž považována za postní jídlo. Teprve poátkem 20. století, a hlavně po obou světových válkách, zdomácněná a rzně upravovaná kapra se od té doby objevuje na vánočním stole vlnitě rodin. Šupina ze štedrovního kapra schovaná v peněžence pak přiblíží vlnitě vlnitě roku pomáhá hromadit peníze a přiblíží do domu štěstí.

ZVON

Už od 6. století zvony svolávají všechny v ící k modlitb a rozjímání. Ohlašují smrt, nebezpečí, ale i příchod nadje a radosti. A tak právem patří mezi symboly Vánoc - asu nad je, radosti a lásky. Jelikož jsou i zvony a zvonky zahaleny tajemnem, existuje o nich spousta legend.

Ke Št dré noci se váže povst o propadlých kostelech a kaplich, jejichž zvony se rozezní pouze jednu noc v roce. Souasn se také otevrou hroby a mrtví se na jednu hodinu

Zdroj: pixabay.com

probouzejí znovu k životu. Podobn jako na Velký pátek o Velikonocích se prý v tuto Svatou noc rozestupují hory a pouze spravedlivý lov k, který na snhu najde „modrou kv tinu“, m že vstoupit do podsv tí a z poklad , které tam najde, si odnést tolik, co jen unese. Avšak jak už to tak bývá, hamižnost bude po zásluze potrestána. Po návratu zestárne, nebo as v podzemí utíká rychleji než na zemi, a všichni na n ho zapomenou. Vysvobození

Zvonky mají své estné místo na každém váno ním strome ku.

ho eská až v kostele, kde se p i první ranní mši rozpadne v prach...

Zvone ky jsou oblíbenou ozdobou na váno ním strome ku. Jejich úkolem je nám p ipomínat, že mnohem cenn jší než bohatství je lidská láska a soucit v našich srdcích.

DÁRKY

Zvyk dávat dárky je starý jako samo lidstvo. Je to projev p átelství, lásky nebo úcty. A váno ní nad lování dárk je spojeno s legendou o narození Ježíška. Všechn lid cht l pomoci Svaté rodin , která se na cest do Betléma ocitla v nesnázích, a také cht l ud lat radost a projevit úctu budoucímu králi. A chudí, sp chají pastý i k Betlému a nesou „veselého beránka ze stáda svého“ nebo „dv kozi ky by zah ály tvé noži ky“ a „trošku mlí ka by kvetla tvá lí ka“. A ten, kdo nic nem l, alespo Ježíškovi zazpíval.

O tom, že si sta í echové posílali dary na Št drý den a na Nový rok, jsou záznamy již ze 14. století. Dárky se rozdávaly mezi lidmi i v následujících staletích, a to ve m stech i na vesnicích, mezi bohatými i chudými.

Vánoce, d ti a dárky, to k sob každoro n neodmysliteln pat í. Hlavn d ti totiž v í v kouzelné bytosti, které splní každé jejich p ání. Je zajímavé, že v každé zemi jsou to bytosti mužské, p estože nemají nic společného s kes anským Ježíškem. Komu tedy d ti píší dlouhé seznamy dárk a t ch nejtajn jších p ání? A kdo jim ty dárky pak vlastn nad luje? Podívejte se nyní s námi na ty, kte í o váno ním ase dokáží rozzá it d tské o i po celém sv t .

Ježíšek – eská republika, Slovensko, Rakousko, Itálie (tam mu íkají Babbo Natale)

Santa Claus – USA, Irsko a n které asijské zem

Sinterklaas – Holandsko (5. prosince)

Sk ítek Misen – Norsko

P ihrblý trpasli í d de ek Jultombe – Švédsko

Father Christmas – Velká Británie, anglofonní Afrika (25. prosince)

Otec Pere Noël – Francie, francouzsky hovo ící zem Afriky

Papa Noel – Špan lsko a v tšina latinskoamerických zemí

Las Reyes Magos (T i králové) – n které latinskoamerické zem

Ni o Dios – Kolumbie

Weinachtsmann – N mecko, Rakousko

Tun che Lao-žen (starý váno ní muž) – kes anská ína

Hoteišó (b žek) – Japonsko

D da Mráz – Rusko, Ukrajina

Svjatoj Nikolaj – Zakarpatská Ukrajina, Srbsko

Váno ní d da Boži njak – Chorvatsko

Jezus – katolické Chorvatsko

D da Koleda - Bulharsko

Použitá literatura:

ŠOTTNEROVÁ, DAGMAR. Vánoce: p vod, zvyky, koledy, hry a nám ty. 1. vyd. Olomouc: Rubico, 2004.

DEARY, TERRY. D sívé Vánoce. 1. vyd. Praha: Egmont, 2003.

VONDRUŠKOVÁ, ALENA. eské zvyky a oby eje. 1. vyd. Praha: Albatros, 2004.

Jitka Štiborová

**CELÝ TÝM PRACOVNÍK M STSKÉ
KNIHOVNY V P EROV P EJE VŠEM
TENÁ M A UŽIVATEL M KNIHOVNY
KRÁSNÉ VÁNO NÍ SVÁTKY PLNÉ POHODY
A KLIDU A DO NOVÉHO ROKU SPOUSTU
ZDRAVÍ, ŠT STÍ, ŽIVOTNÍ SPOKOJENOSTI
A P ÍJEMNÝCH TENÁ SKÝCH ZÁŽITK ,
T ŠÍME SE NA VÁS V ROCE 2016!**

KDE NÁS NAJDETE

P j ovna pro dosp l é, Žerotínovo nám. 36
tel.: 581 219 094 / 581 334 068, 724 534 108

e-mail: sluzby@knihovnaprerov.cz

Studovna, Žerotínovo nám. 36

tel.: 581 334 069, 724 534 108

e-mail: studovna@knihovnaprerov.cz

Hudební odd lení, Žerotínovo nám. 36

tel.: 581 334 062, 724 534 108

e-mail: hudebni@knihovnaprerov.cz

P j ovna pro d ti, Palackého 1

tel.: 581 334 076, 724 519 662

e-mail: deo@knihovnaprerov.cz

Pobo ka P edmostí, Hranická 93/14

tel.: 581 334 079, 724 519 634

e-mail: predmosti@knihovnaprerov.cz

Pobo ka Trávník, Trávník 30

tel.: 581 334 078, 724 519 639

e-mail: travnik@knihovnaprerov.cz

Pobo ka Velká Dlážka, Velká Dlážka 44

tel.: 581 334 077, 724 519 658

e-mail: dlazka@knihovnaprerov.cz

KNIHOVNY V MÍSTNÍCH ÁSTECH

ekyn , Na ervenici 2/32, cekyne@knihovnaprerov.cz

Dluhonice, Náves 32, dluhonice@knihovnaprerov.cz

Hen lov, Zakladatel 69, henclov@knihovnaprerov.cz

Kozlovice, Grymovská 47, kozlovice@knihovnaprerov.cz

Lov šice, Mírová 16/18, lovesice@knihovnaprerov.cz

Lýsky, U Silnice 18/44, lysky@knihovnaprerov.cz

Pen ice, Rohová 1/124, pencice@knihovnaprerov.cz

Újezdec, Hlavní 61, ujezdec@knihovnaprerov.cz

Vinary, Vina ská 5/18, vinary@knihovnaprerov.cz

Žeravice, Na Návsí 40/100, zeravice@knihovnaprerov.cz

ON-LINE SLUŽBY

M JTE P EHLED O STAVU SVÝCH VÝP J EK!

P es www stránky našich on-line katalog m žete nejen sledovat své aktuální výp j ky a termíny jejich vracení, ale m žete si je dokonce i sami prodloužit - vyhnete se tak veškerým sank ním poplatk m a upomínek. On-line katalogy naleznete na t chto www stránkách:

Carmen carmen.knihovnaprerov.cz

LWWW katalog.knihovnaprerov.cz

Pro mobilní telefony s OS Android je k dispozici verze knihovního on-line katalogu SMARTkatalog 2. Tuto aplikaci si lze bezplatn stáhnout na Google Play.

Zpravodaj M stské knihovny v P erov , p ísp vkové organizace - vychází jednou za m síc, vydává M stská knihovna v P erov , Žerotínovo nám. 36, 750 02 P erov, tel.: 581 334 060, 724 534 108, e-mail: zpravodaj@knihovnaprerov.cz, web: www.knihovnaprerov.cz. Redakce, grafická úprava a korektury: Andrea Kope ková.

VÁNO NÍ PROVOZNÍ DOBA

P j ovna pro dosp l é, Žerotínovo nám. 36

21. - 22. 12. 8:00 - 18:00

23. - 27. 12. ZAV ENO

28. - 29. 12. 8:00 - 18:00

30. 12. - 3. 1. ZAV ENO

od 4. 1. 2016 b žná provozní doba

Studovna, Žerotínovo nám. 36

21. - 22. 12. 8:00 - 12:00, 13:00 - 18:00

23. - 27. 12. ZAV ENO

28. - 29. 12. 8:00 - 12:00, 13:00 - 18:00

30. 12. - 3. 1. ZAV ENO

od 4. 1. 2016 b žná provozní doba

ítárna a hudebníodd lení, Žerotínovonám. 36

21. - 22. 12. 8:00 - 18:00

23. - 27. 12. ZAV ENO

28. - 29. 12. 8:00 - 18:00

30. 12. - 3. 1. ZAV ENO

od 4. 1. 2016 b žná provozní doba

Odd lení pro d ti a mládež, Palackého 1

21. - 22. 12. 12:00 - 17:00

23. - 27. 12. ZAV ENO

28. - 29. 12. 12:00 - 17:00

30. 12. - 3. 1. ZAV ENO

od 4. 1. 2016 b žná provozní doba

Pobo ka P edmostí, Hranická 93/14

21. 12. 9:00 - 11:30, 12:30 - 18:00

22. 12. 12:30 - 17:00

23. - 27. 12. ZAV ENO

28. 12. 9:00 - 11:30, 12:30 - 18:00

29. 12. 12:30 - 17:00

30. 12. - 3. 1. ZAV ENO

od 4. 1. 2016 b žná provozní doba

Pobo ka Trávník 30

21. 12. 9:00 - 12:00, 13:00 - 17:30

22. 12. 12:30 - 17:00

23. - 27. 12. ZAV ENO

28. 12. 9:00 - 12:00, 13:00 - 17:30

29. 12. 12:30 - 17:00

30. 12. - 3. 1. ZAV ENO

od 4. 1. 2016 b žná provozní doba

Pobo ka Velká Dlážka 44

21. 12. 9:00 - 11:30, 12:30 - 17:00

22. 12. 9:00 - 11:30, 12:30 - 17:30

23. - 27. 12. ZAV ENO

28. 12. 9:00 - 11:30, 12:30 - 17:00

29. 12. 9:00 - 11:30, 12:30 - 17:30

30. 12. - 3. 1. ZAV ENO

od 4. 1. 2016 b žná provozní doba

